

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

ОК-15 ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки фахового молодшого бакалавра

(назва освітньо-професійного ступеня)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 012 Дошкільна освіта, фаховий молодший бакалавр

(шифр і назва спеціальності)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Відокремлений структурний підрозділ «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету».

Навчальна програма з дисципліни «Педагогічна психологія» для здобувачів освіти галузь знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, фаховий молодший бакалавр

Розробники (укладачі) програми:

Тетяна ТЕЛИЧКО доктор філософії, викладачка психолого-педагогічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії.

Олена МІШКУЛИНЕЦЬ, кандидат психологічних наук, викладачка психолого-педагогічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.

Програму схвалено на засіданні предметної (циклової) комісії педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури.

Протокол № 1 від «25» серпня 2025 року

Голова предметної (циклової) комісії викладачів

 (Яна ФЕНЬОВ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму обговорено та рекомендовано до затвердження методичною радою Відокремленого структурного підрозділу «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж Мукачівського державного університету»

Протокол № 1 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради

 (Тетяна ІСАК)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1.ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна психологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахових молодших бакалаврів галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 012 Дошкільна освіта, фаховий молодший бакалавр.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є психологічні закономірності навчання і виховання дітей дошкільного віку та особливості діяльності вихователя в закладі дошкільної освіти.

Міждисциплінарні зв'язки: «Педагогічна психологія» тісно пов'язана з педагогікою, віковою та загальною психологією, філософією, соціологією, анатомією і фізіологією, гігієною людини, основами педагогічної майстерності методиками навчання дітей дошкільного віку.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль I. Предмет, завдання та методи педагогічної психології.

Змістовий модуль II. Психологія учіння та учбової діяльності.

Змістовий модуль III. Психологічні аспекти навчання дошкільників і формування психологічної готовності до школи.

Змістовий модуль IV. Психологія виховання.

Змістовий модуль V. Психологічні аспекти індивідуалізації та диференціації педагогічної взаємодії з дитиною.

Змістовий модуль VI. Психологія особистості педагога.

Змістовий модуль VII. Психологія педагогічного спілкування і колективу.

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета дисципліни «Педагогічна психологія» є: підготовка здобувачів фахової передвищої освіти до організації і проведення навчальної і виховної роботи з дітьми дошкільного віку; формування професійної компетентності й особистості майбутнього фахівця дошкільної освіти, розвиток професійних якостей, готовності до впровадження психологічних закономірностей

освітнього процесу в ЗДО та реалізації психологічних особливостей педагогічної діяльності вихователя ЗДО.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

1. Ознайомити здобувачів освіти з основними поняттями, принципами, концепціями педагогічної психології.

2. Розкрити психологічні закономірності процесу виховання дошкільників, психологічні основи їх навчання та особливості педагогічної діяльності вихователя закладу дошкільної освіти.

3. Виробити у здобувачів освіти вміння реалізувати психологічні закономірності процесу виховання дошкільників у практичній сфері педагогічної діяльності.

4. Активізувати особистісний та творчий потенціал майбутнього фахівця.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

– сучасні погляди на вікові і психологічні закономірності процесів засвоєння дітьми знань та морально-етичних норм і принципів;

– сутність та характерні особливості понять «навчання», «учіння», «виховання», «розвиток»;

– психологічні закономірності та передумови до майбутнього навчання в школі дітей дошкільного віку;

– особливості, способи визначення та критерії психологічної готовності дитини до навчання у школі;

– теорії, механізми та вікові аспекти виховання дошкільників у дитячому садку та сім'ї;

– особливості та способи формування психологічної культури і педагогічних здібностей вихователя закладу дошкільної освіти.

вміти:

– застосовувати отримані знання з педагогічної психології для організації навчання і виховання дітей дошкільного віку;

– сприяти конструктивному психічному розвитку дошкільників;

– врахувати в освітньому процесі сензитивні періоди розвитку та вікові особливості дитини;

– поєднувати навчальні, виховні та розвиваючі цілі в умовах освітнього процесу в закладі дошкільної освіти;

– підбирати виховні прийоми та навчальні стратегії для успішного формування у дітей передумов до активної, систематичної навчальної діяльності, а також морально-етичних норм, принципів та життєвого світогляду;

– постійно вдосконалювати свою професійну майстерність та педагогічні здібності.

Компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК1 Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях.

Фахові компетентності (ФК):

СК1 Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

Програмні результати навчання:

РН3 Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей

РН10 Організовувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН11 Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН16 Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку.

Програма курсу розрахована на 90 годин .

З них 27 лекційних,18 практичних,45 самостійна робота

Форма контролю – екзамен.

2.Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Предмет, завдання та методи педагогічної психології.

Тема 1. Об'єкт, предмет, структура та базові категорії педагогічної психології.

Об'єкт, предмет, структура та базові категорії педагогічної психології. Історія виникнення і розвитку педагогічної психології. Погляди провідних вітчизняних і зарубіжних науковців на специфіку предмету педагогічної психології. Психологія навчання, психологія виховання, психологія особистості педагога та педагогічного колективу.

Тема 2. Основні завдання педагогічної психології на сучасному етапі її розвитку.

Основні завдання педагогічної психології на сучасному етапі її розвитку.
Основні проблеми й завдання педагогічної психології на сучасному етапі її розвитку.

Тема 3. Методи дослідження у педагогічній психології. Специфіка їх застосування у роботі з дітьми дошкільного віку.

Методологія та базові принципи психолого-педагогічного пізнання.
Методи дослідження у психології педагогічній і специфіка їх застосування при роботі з дітьми дошкільного віку. Організаційні, емпіричні, інтерпретаційні методи, методи обробки та аналізу отриманих даних.

Тема 4. Етичні засади організації психолого-педагогічних досліджень.

Організація психолого-педагогічного (формульованого) експерименту.
Етичні засади організації психолого-педагогічних досліджень.

Змістовий модуль 2. Психологія учіння та учбової діяльності.

Тема 5. Види учіння та научіння.

Співвідношення понять «учіння», «научіння», «засвоєння», «навчальність», «навчання». Теоретичні підходи до розуміння психології учіння. Види учіння й научіння. Навчальність та її основні показники.

Тема 6. Проблема взаємозв'язку між навчанням і психічним розвитком.

Проблема взаємозв'язку між навчанням і психічним розвитком. Поняття «зона актуального розвитку» і «зона найближчого розвитку».

Тема 7. Модель розвивального навчання.

Модель розвивального навчання та її основні відмінності від традиційних моделей дидактичного процесу.

Тема 8. Пізнавальна діяльність як форма учіння, її структура.

Пізнавальна діяльність як форма учіння. Структура учбової діяльності та чинники її успішності. Психологічні засади ефективного формування знань, навичок, умінь. Поняття компетентності. Психолого-педагогічні аспекти

взаємодії дитини із сучасними інформаційно-комунікативними засобами у процесі учіння.

Змістовий модуль 3. Психологічні аспекти навчання дошкільників і формування психологічної готовності до школи.

Тема 9. Учбова діяльність у житті дошкільника.

Психологічні особливості учбової діяльності дошкільників. Теоретичні підходи до розуміння психології учіння. Спонтанне учіння і навчання.

Тема 10. Психологічні особливості учбової діяльності дітей дошкільного віку.

Психологічні ресурси й передумови введення основних елементів учбової діяльності у контекст ігрової як провідної діяльності дошкільного віку. Навчальна діяльність як фактор розумового розвитку та формування особистості майбутнього школяра.

Тема 11. Програмоване та проблемне навчання дошкільників.

Програмоване навчання та проблемне навчання: основні засади й можливості застосування у контексті дошкільної освіти. Базові підходи до побудови управління навчанням дитини: алгоритм лінійний, розгалужений та адаптивний. Теорія поетапного формування розумових дій. Специфіка створення проблемних ситуацій в освітньому процесі. Проблемність як сутнісна ознака сприймання та осмислення світу дошкільником. Основні етапи проблемно зорієнтованого дидактичного заняття в умовах ЗДО. Психолого-педагогічні засади активізації пізнавальної діяльності дошкільника. Причини неуспішності учіння та умови їх подолання.

Тема 12. Наступність у системі «дошкільна освіта – початкова шкільна освіта».

Наступність у системі «дошкільна освіта – початкова шкільна освіта» і структура психологічної готовності дитини до школи. Мотиваційна, розумова, емоційно-вольова готовність, готовність до спілкування з учителем та однокласниками. Основні рівні розвитку учбової діяльності дошкільників.

Змістовий модуль 4. Психологія виховання.

Тема 13. Загальна психологічна характеристика виховання як складової освітнього процесу.

Загальна психологічна характеристика виховання як складової освітнього процесу. Базові психологічні підходи до організації виховання: технологічний, гуманістичний і діяльнісний. Підкріплення як основа формування бажаної поведінки в контексті виховання. Позитивні й негативні підкріплення (покарання). Безумовна позитивна увага до дитини як основа гуманістично зорієнтованого виховання. Концепція виховного процесу із глибинним психозануренням. Провідні принципи діяльнісного підходу у вихованні.

Тема 14. Взаємозв'язок навчання й виховання.

Взаємозв'язок навчання й виховання. Провідні фактори формування особистості дошкільника у процесі виховання.

Тема 15. Основні психологічні механізми впливу у вихованні.

Основні психологічні механізми впливу у вихованні: приклад і наслідування, психічне зараження, навіювання, переконування і санкціонування. Їх форми та передумови ефективності. Критерії та рівні вихованості дитини. Моральність як глобальний показник вихованості. Концепція рівнів і стадій морального розвитку особистості.

Тема 16. Вікові аспекти виховання дошкільників.

Вікові аспекти виховання дошкільників. Психологічні аспекти виховання характеру дитини.

Змістовий модуль 5. Психологічні аспекти індивідуалізації та диференціації педагогічної взаємодії з дитиною.

Тема 17. Загальні психолого-педагогічні засади індивідуалізації та диференціації дошкільної освіти.

Загальні психолого-педагогічні засади індивідуалізації та диференціації дошкільної освіти. Основні принципи розвитку індивідуальності дошкільника.

Тема 18. Діти з особливими освітніми потребами в умовах ЗДО.

Обдаровані діти в умовах ЗДО. Поняття «дитячої обдарованості» й основні типи обдарованих дітей. Психолого-педагогічні засади індивідуального підходу до обдарованих дошкільників. Вихованці «групи ризику» та індивідуальна робота з ними (діти із затримкою психічного розвитку, діти із синдромом гіперактивності та дефіциту уваги, соціально й педагогічно занедбані діти, агресивні діти, тривожні діти, замкнені та сором'язливі діти). Функціональна асиметрія головного мозку і діти-шульги.

Тема 19. Специфіка роботи з особливими дітьми в умовах ЗДО.

Інклюзивна освіта у ЗДО. Специфіка організації освітнього процесу в інклюзивних групах. Особливості створення безпечного та комфортного середовища в умовах ЗДО.

Тема 20. Гендерні аспекти навчання й виховання дітей дошкільного.

Гендерні аспекти навчання й виховання. Особливості гендерного підходу у вихованні дітей дошкільного віку. Специфіка розвитку дошкільників-хлопчиків і дошкільників-дівчаток в умовах ЗДО. Педагогічні умови гендерної соціалізації дітей дошкільного віку.

Змістовий модуль 6. Психологія особистості педагога.

Тема 21. Поняття «соціального інтелекту» та «соціальної компетентності» як інтегративного чинника успішної взаємодії з людьми.

Клас соціономічних професій: загальні вимоги. Поняття «соціального інтелекту» та «соціальної компетентності» як інтегративного чинника успішності взаємодії з людьми.

Тема 22. Професіограма педагогічної професії типу «Людина-Людина».

Професіограма педагогічної професії як професії типу «Людина – Людина». Структура педагогічних здібностей.

Тема 23. Здібності педагога в контексті функціонування цілісної педагогічної системи.

Здібності «вчительські» та «виховательські». Здібності педагога в контексті функціонування цілісної педагогічної системи.

Тема 24. Рівні педагогічних здібностей.

Рівні педагогічних здібностей. Педагогічна чутливість та успішність як основні критерії прояву педагогічних здібностей. Педагогічні здібності вихователя ЗДО. Проблема «емоційного вигорання» в контексті професійної придатності педагога. Основні симптоми, причини та стадії «емоційного вигорання». Специфіка синдрому «емоційного вигорання» вихователя ЗДО. Динаміка професійного становлення та професійна самореалізація педагога.

Змістовий модуль 7. Психологія педагогічного спілкування і колективу.

Тема 25. Загальна психологічна характеристика педагогічного спілкування.

Загальна психологічна характеристика педагогічного спілкування: комунікативний аспект педагогічного спілкування, перцептивний аспект педагогічного спілкування, інтерактивний аспект педагогічного спілкування. Проблема комунікативних бар'єрів у педагогічному спілкуванні та їх специфіка при взаємодії з дошкільником. Феномени педагогічних стереотипів та ефектів соціальної перцепції, їх особливості при сприйнятті вихованців дошкільного віку. Проблема педагогічного конфлікту та основні його типи в умовах ЗДО.

Тема 26. Стили педагогічного спілкування.

Стили педагогічного спілкування. Специфіка стилів педагогічного спілкування вихователя дітей дошкільного віку. Педагогічна емпатія і такт.

Тема 27. Психологія педагогічного колективу. Специфіка закладу дошкільної освіти.

Поняття педагогічного колективу, його структура та особливості. Психологія педагогічного колективу. Соціально-психологічний клімат педагогічного колективу, його основні складові та чинники функціонування. Специфіка закладу дошкільної освіти. Роль керівника у формуванні сприятливого клімату в педагогічному колективі ЗДО.

3. Рекомендована література

Базова

1. Бочелюк В. Й. Педагогічна психологія : навч. посіб. / В. Й. Бочелюк, В. В. Зарицька. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 248 с.
2. Видра О. Г. Вікова і педагогічна психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. Г. Видра. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 112 с.
3. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук, І. С. Булах та ін. – Київ : Просвіта, 2001. – 416 с.
4. Власова О. І. Педагогічна психологія : навч. посіб. / О. І. Власова. – Київ : Либідь, 2005. – 400 с.
5. Головінський І. Педагогічна психологія : навч. посіб. / І. Головінський. – Київ : Аконіт, 2003. – 288 с.
6. Гуцало Е. Вікова та педагогічна психологія. Тестові завдання для самоперевірки або контролю знань студентів [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. / Емілія Гуцало. – Кіровоград : РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2012. – 96 с.
7. Гуцало Е. Педагогічна психологія. Практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Емілія Гуцало. - Кіровоград : ФОП Александрова М. В., 2016. – 204 с.
8. Карпенко Є. В. Вікова та педагогічна психологія: Актуальні студії сучасних українських учених [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Є. В. Карпенко. – Дрогобич : Посвіт, 2014. - 152 с.
9. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія : курс лекцій : навч. посіб. / В. П. Кутішенко. – Київ : ЦНЛ, 2005. – 128 с.
10. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія : курс лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. П. Кутішенко. - 2-ге вид. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 128 с.
11. Педагогічна психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – Київ :

Центр учбової літератури, 2012. – 168 с.

12. Подоляк Л. Основи педагогічної психології : психологія виховання Л. Подоляк, О. Главник. – Київ : Главник, 2006. – 112 с.

13. Поліщук В. М. Вікова і педагогічна психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. М. Поліщук. – Суми : Університетська книга, 2010. – 352 с.

14. Савчин М. В. Педагогічна психологія : навч. посіб. / М. В. Савчин. – Київ : Академвидав, 2007. – 424 с.

15. Семиченко В. А. Психологічна структура педагогічної діяльності. Ч. I : навч. посіб. / В. А. Семиченко, В. С. Заслуженюк. – Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. – 217 с.

16. Семиченко В. А. Психологічна структура педагогічної діяльності. Ч. II : навч. посіб. / В. А. Семиченко, В. С. Заслуженюк. – Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. – 230 с.

17. Токарева Н. М. Основи педагогічної психології [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. / Н. М. Токарева. – Кривий Ріг, 2013. – 156 с.

18. Токарева Н. М. Вікова і педагогічна психологія [Електронний ресурс] : підручник / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – Київ, 2017. – 548 с.

19. Учитель І. Б. Вікова та педагогічна психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / І. Б. Учитель, М. В. Сурякова, І. Б. Батраченко. – Дніпро : Середняк Т. К., 2021. – 162 с.

20. Цимбалюк І. М. Підвищення професійної кваліфікації: психологія педагогічної праці : навч.-метод. посіб. – 2-ге вид. / І. М. Цимбалюк. – Київ : Професіонал, 2004. – 150 с.

Допоміжна

1. Андреева Г. М. Соціальна та педагогічна психологія / Г. М. Андреева. – К.: Вища школа, 2012. – 229 с.

2. Андрусишин Б. Психолого-педагогічні аспекти діяльності педагога / Б. Андрусишин. – К.: Слово, 2019.

3. Андрусишин Б. Психолого-педагогічні засади інклюзивної освіти / Б. Андрусишин. – К.: Слово, 2020.

4. Бех І. Д. Виховання особистості: у 2-х т. / І. Д. Бех. – К.: Либідь, 2003. – 280 с.
5. Вікова та педагогічна психологія : Навчальний посібник. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К. : Просвіта, 2001. – 416 с.
6. Вічалковська Н. К. Педагогічна психологія : методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи студентів / Н. К. Вічалковська // Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, факультет психології та соціології, кафедра педагогічної та вікової психології. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 64 с.
7. Говорун Т. Гендер для всіх: навчальний посібник / Т. Говорун, О. Кікінежді. – К.: Либідь, 2019.
8. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років. / наук. кер. проєкту В. О. Огнев'юк; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна [та ін.]; наук. ред. Г. В. Беленька; Київ ун-т ім. Бориса Грінченка. Київ: Київ ун-т ім. Бориса Грінченка, 2020. 440 с.
9. Заброцький М. М. Педагогічна психологія : курс лекцій / М. М. Заброцький. – К. : МАУП, 2000. – 100 с.
10. Зливков В. Л. Психологія спілкування педагога : інтегративний підхід : навч. посібник / В. Л. Зливков, С. О. Лукомська. – Київ, Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2018. – 353 с.
11. Інклюзивна освіта: навчально-методичний посібник / за ред. Т. Сак. – К., 2018.
12. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : навчальний посібник. – 2-ге видання, доповнене і перероблене / С. Г. Карпенчук – К. : Вища школа. 2005. – 343 с.
13. Коломінський Я. Л. Педагогічна психологія / Я. Л. Коломінська, Я. Панько. – К. : Либідь, 2018.
14. Краєвський В. В. Психологія спілкування та міжособистісних відносин / В. В. Краєвський. – К.: Видавничий центр «Академія», 2012.

15. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) : навч. посіб. / В. П. Кутішенко. – 2-ге вид. – К. : ЦУЛ, 2010. – 128 с.
16. Левус Н. І. Педагогічна психологія в схемах і таблицях : навчальний посібник / Н. І. Левус, О. В. Волошок. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка; Артос, 2015. – 340 с.
17. Левченко С. Організація інклюзивного навчання у ЗДО / С. Левченко, Є. Синьова. – Харків: Основа, 2019.
18. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія: Навчальний посібник / Т. М. Лисянська. – К., 2002. – 212с.
19. Ляшенко О. І. Психолого-педагогічні основи підвищення успішності навчання / О. І. Лященко. – К.: Освіта, 2015.
20. Методи діагностики психічного розвитку дітей / І. М. Гоян, А. А. Палій // За ред. А.А. Палія. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2014. – 652 с.
21. М'ясоїд П. А. Задачі з курсу загальної психології: Навч. посіб. / П. А. М'ясоїд – К.: Вища школа, 2000. – 183 с.
22. Ольховецький С. М. Педагогічна психологія. Курс лекцій : навч. посібник МОН України, Уманський держ. пед. у-тет імені Павла Тичини, Ф-тет соціальної та психологічної освіти, К-дра психології / С. М. Ольховецький, В. С. Ольховецький. – Умань: Візаві, 2021. – 125 с.
23. Павелків Р. В. Вікова психологія : підр. / Р. В. Павелків. – К. : Кондор, 2011. – 469 с.
24. Педагогіка та психологія вищої школи: навч.-метод. посібник для самостійної роботи студентів / Автор-упорядник В.І. Староста. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2021. – 68 с.
25. Педагогічна та професійна психологія : конспект лекцій для студентів / Уклад. Ж. Б. Богдан, Т. О. Солодовник – Харків : НТУ «ХПІ», 2016. – 68 с.
26. Подоляк Л. Основи педагогічної психології (психологія виховання) : навч. посібник / Л. Подоляк, О. Главник. – Київ : Главник, 2006. – 112 с.
27. Поліщук В. М. Вікова і педагогічна психологія (програмні основи, змістові модулі, інформаційне забезпечення) / В. М. Поліщук. – Суми :

Університетська книга, 2007. – 330 с.

28. Психологія освітнього менеджменту: навч.-метод. посібник / уклад. Лариса Мафтин. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 296 с.

29. Розвиток особистості в різних умовах соціалізації: монографія / За ред. О. Л. Калмикової, Г. О. Хомич. – К.: ВД Слово, 2016. – 472 с.

30. Савелюк Н. М. Психологія педагогічна: навч. посібник / Н. М. Савелюк. – Кременець : КОГП ім. Т. Г. Шевченка, 2012. – 288 с.

31. Савченко С. Психологія педагогічної діяльності / С. Савченко. – К.: Вища школа, 2017.

32. Савчин М. В. Вікова психологія : навч. посіб. / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – 2-ге вид., доп. – К. : Академвидав, 2011. – 384 с.

33. Сергєєнкова О. П. Педагогічна психологія: навч. посібник / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук, О. П. Коханова, О. В. Пасека. – Київ : Центр учбової літератури, 2012. – 168 с.

34. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій : гендерні аспекти / За наук. ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, Т.В. Зайчикової. – Київ : Міленіум, 2006. – 368 с.

35. Станіславенко Л. Гендерні підходи у вихованні дітей дошкільного віку / Л. Станіславенко. – Харків: Основа, 2020.

36. Тат'янчиков А. О. Психодіагностика: навчально-методичні рекомендації НУ «Одеська юридична академія» / А. О. Тат'янчиков, В. Б. Бедан. – Одеса : Фенік

37. с, 2021. – 59 с.

38. Токарева Н. М. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів] / Н. М. Токарева, А. В. Шамне. – Київ, 2017. – 548 с.

39. Цюняк О. П. Педагогічна інноватика : навчально-метод. посібник / О. П. Цюняк, С. Ю. Довбенко. – Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2019. – 190 с.

Інформаційні ресурси

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу. Електронна книжка в е-журналі «Практика управління дошкільним закладом». 2021. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>

2. Власова О. І. Педагогічна психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, 2013. 480 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://lecture.in.ua/vlasova-oi-pedagogichna-psihologiya-navch-posibnik-k-libide.html>

3. Електронна бібліотека «Гумер». [Електронні ресурси] – Режим доступу: <https://www.gumer.info/>

4. Євтух М. Б. Педагогічна психологія : Підручник / М. Б. Євтух, Е. В. Лузік, Н. В. Ладогубець, Т. В. Ільїна. – Київ: Кондор, 2015. 420 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://lib.khnu.km.ua/fond/NOV/new09_2016/452863.pdf

5. Навчальні матеріали онлайн. [Електронні ресурси] – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/pedagogika/>

6. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. [Електронні ресурси] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

7. Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ru.osvita.ua/>

8. Токарева Н. М. Основи педагогічної психології : навчально-методичний посібник / Н. М. Токарева. – Кривий Ріг, 2013. – 223 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/handle/0564/1758>

4. Засоби діагностики успішності навчання: експрес-опитування, оперативний контроль на лекційних, практичних заняттях, тестування, виступи на різних видах заняттях, перевірка практичних завдань, контроль засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачем фахової передвищої освіти.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.